

Anonimizēta versija

Tulkojums

C-914/19 – 1

Lieta C-914/19

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu

Iesniegšanas datums:

2019. gada 12. decembris

Iesniedzējtiesa:

Consiglio di Stato (Itālija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2019. gada 19. septembris

Apelācijas sūdzības iesniedzēja:

Ministero della Giustizia, in persona del Ministro p.t.

Atbildētāja apelācijas instancē:

GN

Piedaloties:

HM

JL

JJ

Publicēts 2019. gada 28. novembrī

[..]

ITĀLIJAS REPUBLIKA

Consiglio di Stato [Valsts padome],

kas veic tiesas funkcijas (Ceturtnā palāta),

izdod šo rīkojumu.

LV

RĪKOJUMS

par *Ministero della Giustizia* [Tieslietu ministrijas], kuru pārstāv *Ministro p.t.* [ministrs], iesniegto apelāciju, kas ir reģistrēta 2018. gada Vispārējā reģistrā ar Nr. 10319, [..]

pret

personu GN [..],

piedaloties

personām HM, JL un JJ, kuras neiestājās tiesvedībā;

par lūgumu grozīt

T.a.r. per il Lazio, Sede di Roma [Lacio Reģionālās administratīvās tiesas Romā] Pirmās palātas 2018. gada 12. novembra spriedumu Nr. 10885.

[orig. 2. lpp.]

[..]

1. Atbildētāja apelācijas instancē, kas ir vecāka par piecdesmit gadiem, apstrīdēja *T.a.r. per il Lazio* [Lacio Reģionālajā administratīvajā tiesā] Tieslietu ministrijas ģenerāldirektora 2016. gada 21. aprīļa dekrētu [*decreto del Direttore Generale del Ministero della Giustizia del 21 aprile 2016*], ar kuru tika izsludināts konkurss eksāmeņiem uz 500 notāru amata vietām, daļā, kurā dalībai konkursā ir paredzēts maksimālā vecuma ierobežojums piecdesmit gadi šī dekrēta pieņemšanas dienā.

Ar papildu pamatiem ieinteresētā persona apstrīd dekrētu, ar kuru tā tika izslēgta no rakstveida pārbaudījumiem tāpēc, ka paziņojuma par konkursu pieņemšanas dienā bija sasniegusi piecdesmit gadu vecumu.

Tiesvedības laikā ieinteresētā persona – ar *T.a.r. per il Lazio* pagaidu noregulējuma pasākumu – tika pielaista dalībai konkursa rakstveida un mutiskiem pārbaudījumiem un tos nokārtoja.

T.a.r. per il Lazio ar 2018. gada spriedumu Nr. 10885 atzina, ka prasības pieteikums ir nepieļaujams intereses trūkuma dēļ, ņemot vērā konkursa pārbaudījumu nokārtošanu.

Ministero della Giustizia iesniedza apelācijas sūdzību par minēto spriedumu, norādot, ka *T.a.r. per il Lazio* vajadzēja noraidīt prasības pieteikumu un nevajadzēja piešķirt nozīmi konkursa pārbaudījumu nokārtošanai, kura tika atļauta pagaidu noregulējuma kārtībā līdz sprieduma pieņemšanai.

Atbildētāja apelācijas instancē iesniedza iebildumus un lūdza noraidīt *Ministero della Giustizia* apelācijas sūdzību, ierosinot jautājumus, kuri netika izskatīti Itālijas

Administratīvā procesa kodeksa 101. panta 2. punkta izpratnē, un, pakārtoti, lūdz uzdot Eiropas Savienības Tiesai apsvērumos norādīto prejudiciālo jautājumu.

[oriģ. 3. lpp.]

Atbildētāja apelācijas instancē turklāt norāda, ka konkursa dalībnieku, kuri tika atzīti par veiksmīgiem, skaits (419) ir mazāks par konkursā izsludināto amata vietu skaitu (500) un ka nav neviena dalībnieka, kas būtu ierindots pakārtotā pozīcijā un kas būtu pieteicies uz tai piešķirto notariālās prakses vietu, tādējādi neesot pretēji ieinteresēto personu.

2019. gada 19. septembra atklātā tiesas sēdē lēmuma pieņemšana lietā tika atlikta.

2. Ar 2019. gada 28. novembra starpspriedumu Nr. 8152 iesniedzējtiesa:

- apmierināja *Ministero della Giustizia* iesniegto apelācijas sūdzību par pirmajā instancē iesniegtā prasības pieteikuma nepieļaujamību un, grozot pārsūdzēto spriedumu, atzina prasības pieteikumu pirmajā instancē par pieļaujamu;

- noraidīja atbildētājas apelācijas instancē iebildumus, saskaņā ar kuriem piecdesmit gadu vecuma ierobežojums – kas tika paredzēts paziņojumā par konkursu – esot pretrunā valsts tiesību aktiem;

- attiecībā uz iebildumiem, kurus atbildētāja apelācijas instancē iesniedza saskaņā ar Itālijas Administratīvā procesa kodeksa 101. panta 2. punktu un kuri attiecas uz minētās paziņojuma par konkursu normas neatbilstību Eiropas tiesību normām, nolēma apturēt tiesvedību un saskaņā ar LESD 267. panta 2. un 3. punktu uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālo jautājumu, kas ir norādīts turpmāk;

- atlika jebkāda cita lēmuma pieņemšanu līdz galīgajam spriedumam.

3. Minētajā 2019. gada [starp]spriedumā Nr. 8152 iesniedzējtiesa atzina, ka paziņojuma par konkursu norma atbilst spēkā esošiem Itālijas tiesību aktiem, jo 1926. gada Likuma Nr. 1365 [*legge n. 1365 del 1926*] 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā (kas ir aizstāts ar 2006. gada Leģislatīvā dekrēta Nr. 166 13. pantu) attiecībā uz pielaišanu konkursam uz notāra amatu ir paredzēts, ka paziņojuma par konkursu pieņemšanas dienā kandidāti nedrīkst būt sasnieguši piecdesmit gadu vecumu.

4. Atbildētāja apelācijas instancē uzskata, ka paziņojumā par konkursu paredzētais vecuma ierobežojums (kas ir apstrīdēts ar prasības pieteikumu pirmajā instancē), ar kuru ir pamatots lēmums par izslēgšanu (kas ir apstrīdēts ar papildu pamatiem), pārkāpjot diskriminācijas vecuma dēļ aizlieguma principu, kas ir atvasināms no Eiropas Savienības tiesībām un kodificēts Eiropas Savienības **[oriģ. 4. lpp.]** Pamattiesību hartas 21. pantā un LESD 10. pantā, un paredzēts 6. pantā Padomes Direktīvā 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), kas ir transponēta valsts tiesību sistēmā ar Leģislatīvo dekrētu Nr. 216/2003.

Atbildētāja apelācijas instancē tāpat norāda, ka, tā kā Savienībā pastāvot “atbilstīgas interpretācijas” pienākums, pat, ja pastāv šaubas par spēkā esošā valsts tiesiskā regulējuma tvērumu, būtu jādod priekšroka interpretācijai, kura ļauj uzskatīt, ka 1926. gada 6. augusta Likuma Nr. 1365 1. pantā paredzētais vecuma ierobežojums šobrīd jau esot atcelts, jo pretējais risinājums būtu nesavienojams ar Eiropas noteikumiem, kuriem esot tieša iedarbība.

Atbildētāja apelācijas instancē norāda arī, ka saskaņā ar Direktīvas 2000/78/EK 6. pantu atšķirīga attieksme, kuras pamatā ir vecums, varētu būt saderīga ar direktīvu vienīgi tad, ja tā ir objektīvi un saprātīgi attaisnota ar “likumīgu mērķi”, uz kuru dalībvalsts varētu atsaukties, ja mērķa sasniegšanas līdzekļi ir samērīgi un piemēroti, turpretī normai par vecuma ierobežojumu pielaišanai notāra profesijai, ja tā ir uzskatāma par joprojām spēkā esošu, neesot nekāda pamatojuma likumā, kurā tā ir paredzēta (Likums Nr. 1365/1923), un tāpat arī likumos, kuri attiecas uz citu kolēģiju kategorijām, no kuriem turpretī esot secināmas acīmredzamas pretrunas salīdzinājumā ar citām līdzīgām profesijām, tādām kā tiesnesis vai *avvocato dello Stato* [valsti pārstāvošais advokāts], kurām visas normas par piekļuves ierobežojumu vecuma dēļ jau sen ir atceltas.

Pakārtoti, atbildētāja apelācijas instancē lūdz *Consiglio di Stato*, kas ir pēdējās instances tiesa, šaubu gadījumā par Eiropas noteikumu pareizu interpretāciju, saskaņā ar LESD 267. panta otro daļu uzdot Eiropas Savienības Tiesai prejudiciālu jautājumu.

5. *Ministero della Giustizia* iebilst, uzsverot, ka likumdevēja izvēle paredzēt vecuma ierobežojumu dalībai konkursā uz notāra amatu neesot nepamatota, jo speciālistu, kuri jau ir sasnieguši noteiktu vecumu, iecelšana amatā būtu pretrunā [orig. 5. lpp.] nepieciešamībai garantēt publiskas funkcijas darbības stabilitāti ievērojamā laika posmā, neietekmējot notāru sociālās apdrošināšanas sistēmas bilances līdzsvaru, [tādējādi] liedzot piekļuvi subjektiem, kuri ir tuvi pensionēšanās vecuma robežai.

6. Eiropas tiesiskajā regulējumā ir būtiski arī:

- Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pants, kurā ir aizliegta diskriminācija vecuma dēļ;

- Līguma par Eiropas Savienības darbību 10. pants, saskaņā ar kuru, nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienība tiecas apkarot diskrimināciju vecuma dēļ;

- Padomes Direktīvas 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris), ar ko nosaka kopēju sistēmu vienlīdzīgai attieksmei pret nodarbinātību un profesiju, 6. pants, kurā ir paredzēts, ka dalībvalstis var paredzēt, ka atšķirīga attieksme, kuras pamatā ir vecums, neveido diskrimināciju, ja attiecīgās valsts tiesību kontekstā tā ir objektīvi un saprātīgi attaisnota ar likumīgu mērķi, tostarp likumīgu nodarbinātības politiku, darba tirgu un profesionālās izglītības mērķiem, un ja šā mērķa sasniegšanas līdzekļi ir atbilstīgi un vajadzīgi.

Šādā kontekstā, kā minēts iepriekš, 1926. gada Likuma Nr. 1365 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā, kas ir aizstāts ar 2006. gada Leģislatīvā dekrēta Nr. 166 13. pantu, attiecībā uz pielaišanu konkursam uz notāra amatu ir paredzēts, ka paziņojuma par konkursu pieņemšanas dienā kandidāti nedrīkst būt sasnieguši piecdesmit gadu vecumu.

7. Iesniedzējtiesa uzskata, ka atbildētājas apelācijas instancē argumenti neļauj nepiemērot valsts tiesību normu, jo iespējamās nesaderības ar Savienības tiesībām iemesli nav nedz tūlītēji, nedz pietiekami skaidri, precīzi un beznosacījumu.

Pirmkārt, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu 2. pantā ir paredzēts, ka šī direktīva attiecas uz visiem dalībvalstu pilsoņiem, kas vai nu kā pašnodarbinātas personas, vai kā darbinieki vēlas **[oriģ. 6. lpp.]** veikt darbību reglamentētā profesijā, tostarp brīvajās profesijās, dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā viņi ieguvuši savu profesionālo kvalifikāciju (1. punkts), savukārt neattiecas uz notāriem, kas iecelti ar valdības oficiālu pilnvarojuma aktu (4. punkts).

Tādējādi vispirms ir jāpārbauda, vai dalībvalsts tiesiskajā regulējumā par piekļuvi notāra amatam ir obligāti vajadzīga saskaņošana starp konkrētās dalībvalsts tiesībām un Eiropas tiesībām.

Turklāt iepriekš minētajā Padomes Direktīvas 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris) 6. pantā ar nosaukumu "Tādas dažādas attieksmes attaisnojums, kuras pamatā ir cilvēka vecums", ir paredzēts, ka dalībvalstis var paredzēt, ka atšķirīga attieksme, kuras pamatā ir vecums, neveido diskrimināciju, ja attiecīgās valsts tiesību kontekstā tā ir objektīvi un saprātīgi attaisnota ar likumīgu mērķi, tostarp likumīgu nodarbinātības politiku, darba tirgu un profesionālās izglītības mērķiem, un ja šā mērķa sasniegšanas līdzekļi ir atbilstīgi un vajadzīgi.

8. Tomēr iesniedzējtiesai ir radušās šaubas par 1926. gada Likuma Nr. 1365 1. panta 3. punkta b) apakšpunkta, kas ir aizstāts ar 2006. gada Leģislatīvā dekrēta Nr. 166 13. pantu, atbilstību Eiropas Savienības tiesībām, kuras regulē atšķirīgu attieksmi, kas ir saistīta ar vecumu.

Faktiski varētu uzskatīt, ka valsts tiesību norma, pielaižot konkursam iecelšanai notāra amatā tikai tos pretendētus, kuri paziņojuma par konkursu pieņemšanas dienā nav sasnieguši piecdesmit gadu vecumu, nav attaisnota ar kādu objektīvu un saprātīgu pamatojumu, ko būtu iedvesmojis likumīgs mērķis.

Citiem vārdiem sakot, varētu uzskatīt, ka, tā kā Itālijas valsts tiesību normai nav likumīga mērķa, tā rada diskrimināciju vecuma dēļ iespējā piekļūt notāra amatam, izraisot nevienlīdzību, kuru nepieļauj EK direktīva šajā jomā.

9. Tādējādi, lai izšķirtu konkrēto strīdu, saskaņā ar LESD 267. panta 2. un 3. daļu **[oriģ. 7. lpp.]** Eiropas Savienības Tiesai ir jāuzdod prejudiciāls jautājums, proti, ja Tiesa konstatēs, ka dalībvalsts tiesiskajā regulējumā par piekļuvi notāra amatam ir jāveic saskaņošana starp konkrētās valsts tiesībām un Eiropas tiesībām, "vai

Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pants, LESD 10. pants un Padomes Direktīvas 2000/78/EK (2000. gada 27. novembris) 6. pants, daļā, kurā piekļuvē nodarbinātībai ir aizliegta diskriminācija vecuma dēļ, neļauj dalībvalstij paredzēt vecuma ierobežojumu piekļuvei notāra profesijai”?

[*omissis*: standartfrāzes]

Šādi nolemts Romā, 2019. gada 19. septembrī [..].

[orig. 8. lpp.]

[*omissis*: paraksti]

DARBBA VERSIJA